7/6009

ÇOK ACELE ve SÜRELİ

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

Sayı :B.12.0.APK.0.07-211 /2958 .../05/2005
Konu :Yazılı Soru Önergesi

25 MAYIS 2005

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 09.05.2005 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-10929 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazı ekinde gönderilen, Şanlıurfa Milletvekili Turan TÜYSÜZ'e ait 7/6009 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımız görüşleri ekte sunulmaktadır.

Antalya Milletvekili Feridun Fikret BALOĞLU'na ait 7/6010 esas nolu yazılı soru önergesinde yer alan konuların, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ilgi alanına girdiği 16.05.2005 tarih ve B.12.0.APK.0.07-211/2798 sayılı yazımızla bildirilmişti.

Bilgilerinize arz ederim.

Sami GÜÇLÜ
Bakan

EKLER:
1-Görüş 7/6009 (2 sayfa)

7/6009

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi **:Turan TÜYSÜZ**
Şanlıurfa Milletvekili

Esas No **:7/6009**

Şanlıurfa İlimiz mevcut ekonomik gelişimiyle beraber tarla ile ilişki içindeki tarımsal üretimin muhafazası geliştirilmesi ve saklanması ile ilgili çırçır, mısır kurutma, biber-salça, üzüm kurutma, meyve suyu süt ve hayvansal tesisler genelde ulaşım altyapı nedeniyle karayolları kenarlarına kurulmaktadır. Söz konusu tesisler yapı ruhsatı alamamaktadırlar. Tarım Reformu Genel Müdürlüğü mevzuatı söz konusu tesislerin tarıma katkıları incelenip değerlendirme yapılması gerekmekte iken bu tür tesislerin kurulması sonucu kaybedilecek tarım alanı dikkate alınıp izin verilmemektedir.

SORULAR) Ülkemizde kent gelişim aksları lineer olarak planlanmıştır. Zira mevcut ekonomik şartlarına göre karayolları cazibe merkezleridir. Karayolları kenarındaki ticari çevreyi kirletmeyen küçük üretim tesislerinin kurulmasına izin verilmesi üst plan kararına göre gerekli iken Tarım ve Köyişleri Bakanlığının bu alanlara izin vermemesinin amacı nedir?
GAP Master Planında Gaziantep, Şanlıurfa ve Diyarbakır illeri lineer şehir aksi olarak planlanmış olmasına ayrıca 1/25000 ölçekli çevre düzeni planlarında karayolu aksları bahse konu tesislere tahsis edilmesine rağmen Tarım Reformu Genel Müdürlüğünün bu tür tesislere izin vermemesi bir çelişki değil midir?
Yapı ruhsatı alamama sonucu bir çok yerli ve yabancı yatırımcının bölgeye yatırım yapmaktan vazgeçtiğini biliyor musunuz?
Bu konuda bir yasal düzenleme yapmayı düşünüyor musunuz?

CEVAPLAR) Bilindiği üzere; Bakanlığımız bağlı kuruluşu Tarım Reformu Genel Müdürlüğü; 3083 Sayılı "Sulama Alanlarında Arazi Düzenlemesine Dair Tarım Reformu Kanunu'' hükümleri uyarınca, Bakanlar Kurulu Kararı ile Uygulama Alanı ilan edilen yerlerde hizmet vermektedir. Adı geçen "Kanunun Arazinin Tarım Dışı amaçlarda Kullanılması" başlığı altındaki 19'uncu maddesinde "Uygulama alanlarında bulunan tarım arazisi, zorunlu sebepler olmadıkça tarım dışı amaçlarla kullanılamaz. Ancak zorunlu hallerde, uygulama alanlarındaki arazi ilgililerin müracaatı üzerine uygulayıcı kuruluşun izni ile tarım dışı amaçlarda kullanılabilir'' hükmü, diğer taraftan Kanun Uygulama Yönetmeliğinin aynı başlık altındaki 65. maddesinde ise "Uygulama alanlarında, imar planları ile mücavir alanlar dışında kalan ve bu Yönetmelik hükümlerine göre sahibine bırakılan, dağıtılan veya Genel Müdürlüğün emrine geçen tarım arazisi, tarım dışı amaçla kullanılamaz. Ancak; bu arazi; tarımsal işletme veya tarım ürünlerinin işlenmesi ve muhafazasıyla ilgili yapı ve tesisler ile sanayi bölgeleri, havaalanları, baraj ve göletler, içme suyu ve bunlara ait tesisler, turistik yerler, sportif alanlar, maden, taş, kum, tuğla ocakları, depolar, oto yakıt ve dinlenme tesisleri, enerji, ulaşım, haberleşme yatırımları, mücavir alan ve imar planı talepleri veya benzerleri ile milli savunma ihtiyaçları için kullanılmasının zorunlu olması halinde, Genel Müdürlüğün izni ile tarım dışı amaçlarda kullanılabilir. Zorunluluk hali, kurulacak komisyon tarafından tespit edilir" hükümleri yer almaktadır.
Ayrıca 3083 Sayılı Kanun Uygulama Yönetmeliğinin 71. maddesi uyarınca hazırlanan "Tarım Arazisinin Tarım Dışı Amaçlarda Kullanılması İzni ve Hazine Tasarrufuna Bırakılması

Teknik Talimatı"nın, "Tarım Dışı Kullanıma Izin Verilmesi Kriterleri" başlığı altındaki 9. maddesinin b bendinde "Tarımsal tesisler (Üretim faktörlerini kullanarak; bitkisel ve/veya hayvansal ürünlerin üretimi için tarımsal faaliyet yapan ve işletme içerisinde tarımsal ürünlerin üretiminden sonra koruma ve/veya işlemesini yaparak, mamul veya yarı mamul hale getirmeye yönelik ekonomik faaliyette bulunan işletmeler (Teknik Talimat m.4/21)); Bitkisel ve hayvansal üretimin bir parçası olarak kabul edilir. Bu yapı ve tesisler entegre veya ticari amaca yönelik olmayan tesisler olup, bunlar için gerçek ihtiyaca yetecek kadar araziye tarım dışı amaçla kullanım için izin verilebilir. Bu miktar, taleplinin toplam arazi varlığının 2/100 ünü geçemez" hükümleri de yer almaktadır.

Tesis kurulması amacıyla yapılan tarım arazisinin tarım dışı amaçlarda kullanım izin talepleri, yukarıdaki mevzuat çerçevesinde değerlendirilmektedir. Ancak bu tesislerin içindeki "Çırçır tesisi kurulması" amacıyla tarım arazinin tarım dışı amaçlarda kullanım izin talebi, bu tesisin entegre bir yapı olarak değerlendirildiğinden, bu tesislerin kurulması mümkün olduğunca Arazi Kullanım Kabiliyet (AKK) Sınıfı düşük kuru tarım alanlarına veya Organize Sanayi Bölgelerine yönlendirilmektedir.

Yine; Devletin bu tarım arazilerini sulamak amacıyla yaklaşık 32 milyar dolar yatırım yaptığı da göz önünde tutulmaktadır.

Diğer taraftan; Ülke genelinde Tarım Dışı Kullanım İzinleri; Bakanlığımız Tarımsal Üretimi Geliştirme Genel Müdürlüğünce 25.03.2005 tarih ve 25766 Sayılı Resmi Gazetede yenilenerek yayınlanan "Tarım Arazilerinin Korunması ve Kullanılmasına Dair Yönetmelik" hükümleri çerçevesinde değerlendirilerek sonuçlandırılmaktadır.

Şanlıurfa ili ve diğer Tarım Reformu Uygulama Alanlarında, tarım arazilerinin tarım dışı kullanım izin talepleri, mevcut mevzuat çerçevesinde ve daima arazinin koruma-kullanma dengesi dikkate alınarak değerlendirilip sonuçlandırılmaktadır.